

Ο ένοπλος αγώνας κληρικών το 1821 δεν μπορεί να είναι η σημαία της εκκλησίας

Του Παναγιώτη Αντ. Ανδριόπουλου

Ιεράρχης της παλαιάς Ελλάδος έκανε μία εισήγηση σε συνέδριο, με θέμα: «Η συμβολή της Εκκλησίας στον ένοπλο αγώνα του '21».

Η διατύπωση του τίτλου είναι προφανώς προβληματική, όπως και η όλη διαπραγμάτευση του θέματος.

Ο συγκεκριμένος μητροπολίτης προσπάθησε να μας πείσει πόσο ο κλήρος – και δη ο ανώτερος – συνέβαλε τα μέγιστα στον ένοπλο αγώνα κατά την Επανάσταση του 1821.

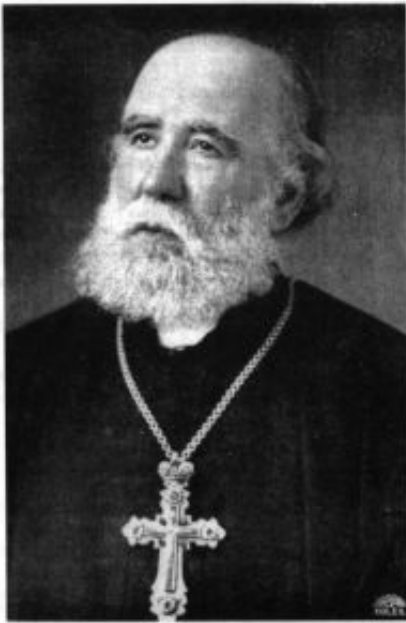
Πραγματικά δεν κατανοώ αυτή την πρεμούρα να αποδειχθεί η «συμβολή της Εκκλησίας στον ένοπλο αγώνα»!

Αυτό που πρέπει να μας ενδιαφέρει είναι το θυσιαστικό φρόνημα του κλήρου και όχι πόσους Τούρκους σκότωσαν, διότι για τον ιερέα το να σκοτώσει άνθρωπο είναι πτώση αναμφισβήτητη!

Ο μητροπολίτης μίλησε για «ένοπλο αγώνα αρχιερέων» και για το ότι «ο κλήρος αγίασε τα όπλα δημοσίως»!

Φυσικά τα τεκμήρια που προσκόμισε για να αποδείξει τα παραπάνω ήταν από άσχετα έως πολύ προβληματικά.

Ας θυμηθούμε τι λέει ο αιόδιμος και πολύς Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καλλίνικος, απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, στο περίφημο έργο του Χριστιανισμός και Πόλεμος, όπου γίνονται οι αναγκαίες διακρίσεις, τις οποίες δεν υποπτεύεται, κατά πως φαίνεται, ο εισηγητής μητροπολίτης:

Κωνσταντίνος Καλλίνικος, ο κορυφαίος των Αλκατοπατινών θεολόγων, επίτιμος διδάκτορας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, βραβευμένος από την Ακαδημία, Μέγας Οικονόμος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.

Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Καλλίνικος

«Ο Παπαφλέσσας, ό Βρεσθένης Θεοδώρητος, ό Σαλώνων Ήσαΐας, ό Ανδρούσης Ίωσήφ, ό Ταλαντίου Νεόφυτος, ό Καρύστου Νεόφυτος, αυτός ό μαρτυρικότατος έν τή πλήρει άνδρικη του βλαστήσει Άθανάσιος Διάκος, ό ώμότατα ύπό τών κτηνωδών δημίων του σουβλισθείς, άλλα με έσπασμένον τó ξίφος είς τήν τεθραυσμένην χείρα του καί αίματοστάζουσαν τήν φουστανέλλαν, όλοι εκείνοι οί ρασοφόροι τών τελευταίων μας χρόνων οί φορέσαντες είς τó σελάχι τó γιαταγάνιον καί άτρομήτως τόν Τουρκον άντιμετωπίσαντες, δέν δύνανται νά τεθώσιν είς τήν αύτήν άκριβώς μοΐραν με έναν Άπόστολο Ίάκωβον, με έναν Ίερομάρτυρα Κυπριανόν, με έναν Πρωτομάρτυρα Στέφανον, με έναν Πατριάρχην Γρηγόριον Ε΄ καί τούς συναρχιερείς του, οΐτινες άπήλθον τοῦ κόσμου τούτου τελειωθέντες έν τῷ ιδίῳ καί ὄχι τῷ άλλοτρίῳ αΐματι.

Οί προμνημονευθέντες ευεργετικώτατοι ὄντως άνδρες, οί έξ ανάγκης μαχαιοφορέσαντες καί τουρκικόν έκχύσαντες αίμα, δέν ήμποροῦν νά άνυψωθοῦν είς τήν τάξιν τών άγίων, οί άείμνηστοι τοῦ Εΐκοσιένα μας κληρικοί, οί καταφυγόντες είς τά ὄρη καί τας ὅπας τῆς γῆς, άφοῦ άλλος τρόπος ζωῆς δέν τοῖς υπελήφθη, δέν έκπροσωποῦν τήν λευκήν καί χιονώδη Χριστιανικήν τελειότητα...».

Και σε άλλο σημείο του ίδιου έργου ο Κ. Καλλίνικος μας ξεκαθαρίζει «ότι, ως ό πρὸς αὐτάμυναν καί έξ ανάγκης φόνος, οὔτω καί ή έν τοῖς δικαίοις πολέμοις αίματοχυσία σπύλον ψυχικόν ὅπως δήποτε άποτελεῖ, ό δέ άνθρωποκτονήσας έν τή μάχη, έστω καί καταναγκασθείς ύπό τών έπιβούλων, έστω καί πρὸς τήν τών κοινῶν υπεράσπισιν, δέν ήμπορεῖ νά τίθεται, μεθ' ὅλας τας είς αὐτόν ευγνωμόνως προσφερομένας έπιγείους τιμάς, μεταξῦ τών άγίων προσώπων τών περικοσμούντων τήν

πινακοθήκην τῆς οὐρανίου βασιλείας, βασιλείας πολλῶ ἰδανικωτέρας καὶ ἀγνοτέρας ἢ ἡ ἐν μέσῳ ἀγώνων καὶ σπαραγμῶν τό γε νῦν ἀναπτυσσομένην γῆϊνην ζωὴν».

Ἀς θυμηθούμε ὅτι κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν τοὺς φονεῖς συγκαταλέγονται καὶ ὅσοι ἀκουσίως καὶ παρὰ τὴν θέλησίν τοὺς ἐγέναν ἀφορμὴ νὰ φονευθεῖ κάποιος. Γι' αὐτοὺς ἐπιτιμῶνται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης διὰ τοῦ ε' Κανόνος αὐτοῦ, σὲ ἐννέα χρόνια με ἀποχὴ ἀπὸ τῆς θείας Κοινωνίας καὶ εἶναι ἀπόβλητοι τῆς χάριτος τῆς ἱερωσύνης: «Τὸ δε ἀκούσιον ἄγος συγγνωστόν μὲν, οὐ μὴν ἐπαινετόν ἐκρίθη.

Τούτο δε εἶπον ὥστε δῆλον γενέσθαι ὅτι, καν ἀκουσίως τις γένηται ἐν τῷ τοῦ φόνου μιάσματι, ὡς ἤδη βέβηλον αὐτόν ὑπὸ τοῦ ἄγους γινόμενον, ἀπόβλητον ὁ Κανὼν ἱερατικῆς χάριτος ἀπεφήνατο. («Ἦτοι ὅποιος φονεύσῃ, καν στανικῶς καὶ ἀκουσίως, λαϊκὸς μὲν ὢν, οὐ γίνεται ἱερεὺς, ἱερεὺς δε ὢν, καθαιρεῖται», σχολιάζει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης).

Για τὸ θέμα ἀπὸ θεολογικῆς ἀπόψεως ἔχουν γραφτεῖ ἱκανὰ καὶ σημαντικά. Θα ἦταν καλὸ οἱ «εθνοπατέρες» κληρικοὶ τῆς σήμερον νὰ εἶναι πιο προσεκτικοὶ με τὸ τι λένε γιὰ τὴν συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὸν ἐνοπλο ἀγῶνα τοῦ '21. Ἀς μὴν καταφεύγουν σὲ ἀνέξοδες κορώνες καὶ σὲ ρητορικοὺς τῆς δεκάρας γιὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἐπανάσταση.

Ἡ θυσία τῶν κληρικῶν φτάνει καὶ περισσεύει. Τα φονικά ἄρματα δὲν πρέπει νὰ τα κάνουμε «σημαία» ὅταν πρόκειται γιὰ τοὺς κληρικοὺς.

Ξέρω ὅτι δὲν ὑπάρχει περίπτωση νὰ μετριάσουν τὸ λόγο τοὺς οἱ «εθνεγέρτες». Μάλλον ἐξάρση αὐτοῦ τοῦ κενοῦ περιεχομένου λόγου θα ἔχουμε, λόγῳ τῆς ἐπετείου τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση.

Τὸ σημειῶνῶ μόνο γιὰ ἱστορικοὺς λόγους.

11.01.2021

Πηγή: [Φῶς Φαναρίου](#)